

**Zpráva ze služební cesty na Mezinárodní knižní veletrh
v Bratislavě ve dnech 5. - 9. listopadu 2002**

Předkládají: *Mgr. Světlana Knollová, vedoucí oddělení doplňování zahraniční literatury
Mgr. Miloslava Nepovímová, referent odpovědný za úsek zahraničních
bohemik a výměnu se slovenskými partnery*

Účel cesty: *seznámit se s novinkami na knižním trhu, navázat kontakty s představiteli
především slovenských nakladatelství, navštívit Univerzitní knihovnu
v Bratislavě a Ústřední knihovnu Slovenské akademie věd*

Termín cesty: *05. 11. – 09.11. 2002*

Program:

- 5.11. *Příjezd do Bratislavy, příchod do Univerzitní knihovny (UKB).
Pracovní jednání s ředitelem úseku knihovnických činností PhDr. D. Lechnerem, vedoucí
oddělení knih (OK) PhDr. L. Hajduškovou a pracovníci OK Mgr. E. Potašovou.
Ubytování.*
- 6.11. *Pokračování pracovního jednání s PhDr. L. Hajduškovou a Mgr. E. Potašovou.
Jednání v Ústřední knihovně Slovenské akademie věd (ÚK SAV) s ředitelkou knihovny
PhDr. A. Doktorovou, vedoucí oddělení doplňování a zpracování fondů (ODZF)
PhDr. A. Balážovou a pracovníci tohoto oddělení J. Trojákovou.*
- 7.11. *Návštěva 10. Mezinárodního knižního veletrhu Bibliotéka.*
- 8.11. *Účast na odborném semináři Knižní síť a souborné katalogy*
- 9.11. *Odjezd do Prahy.*

V našich partnerských knihovnách jsme se chtěly zabývat konkrétními otázkami, které vyplynuly z naší dosavadní spolupráce při výměně knih a časopisů. Svůj záměr jsme uskutečnily, ovšem tematika jednání byla daleko širší.

V UKB se zejména vedoucí pracovníci zajímali o strukturu našeho oddělení a o zkušenosti z jejího fungování. Předmětem jednání rovněž byla aplikace nové verze *Alephu* a uplatňování počítačové technologie v těch agendách, v kterých zatím není v UKB zavedena. Podnětná jsou poznatky z práce se zahraničními partnery, z nichž mnozí mají kontakty s NK ČR i s UKB. Pokud jde o naši vzájemnou výměnu knih zahájenou v r. 2002, obě strany vyslovily spokojenost a potvrdily pokračování pro příští rok.

Do funkce ředitelky ÚK SAV nastoupila v říjnu t.r. PhDr. A. Doktorová, která požádala o podrobnou informaci o dlouhodobé výměně periodik a od počátku roku zahájené výměně knih. Kromě vlastního obsahového zaměření se orientovala zejména na celní problematiku vývozu a dovozu, kterou (na rozdíl od UKB) nemá zatím knihovna uspokojivě vyřešenu. S pracovníky příslušného oddělení jsme projednaly dílčí pracovní otázky, které vyplynuly z dosavadní praxe. I v této knihovně byla výměna pro příští rok potvrzena v plném rozsahu.

Mezinárodní knižní veletrh *Bibliotéka*, který jsme navštívily, má na Slovensku značnou prestiž. Zahajoval ho prezident Slovenské republiky R. Schuster, vstup všechny dny byl zdarma, některá bratislavská knihkupectví prodávala po dobu trvání veletrhu knihy se slevou.

Podle katalogu se veletrhu zúčastnilo 117 vystavovatelů: 83 slovenských, 27 českých, 7 ostatních zahraničních (z toho *Buchmesse Frankfurt* představil s přibližně 600 knihami produkci více než 100 německých vydavatelství). Podařilo se nám získat některé důležité katalogy, které dosud nebyly k dispozici, a informace (např. o vytvoření centra pro prodej a distribuci oficiálních publikací EU na území SR a ČR se sídlem v Bratislavě). S potěšením jsme mohly konstatovat, že díky rozšíření výměny se slovenskými partnery na základě konkrétních a aktuálních objednávek s využitím Knižní revue získáváme pro naše fondy základní díla z produkce slovenských vydavatelství. Při konzultaci s některými pro nás důležitými vydavateli (např. Univerzita Komenského) jsme si ověřily, že výměna je nejschůdnějším a cenově nejvýhodnějším způsobem doplňování vybrané slovenské literatury.

V rámci doprovodných akcí knižního veletrhu pořádala *Slovenská asociace knihoven a Goethe Institut* jednodenní odborný seminář Knižní síť a souborné katalogy, kterého jsme se zúčastnily. Zástupci Vysokoškolského centra ze Severního Porýní – Vestfálska a z knihovny v Koblenzi informovali o již existujícím systému, o fungování souborného katalogu a o používání bibliografických záznamů Britské knihovny jako externího zdroje. Spolupráce je stavěna na dvoustranné dohodě a je údajně levná a bezproblémová.

Z vystoupení pracovníků Slovenské národní knihovny v Martině a z následné diskuse vyplynulo, že souborný katalog knihoven na Slovensku je teprve ve svých počátcích. Problémy, s kterými se setkávají slovenští kolegové, jsou obdobné s těmi, které řešila a řeší NK ČR a spolupracující knihovny.

Hlavní otázkou pro knihovníky je zvážit skutečný přínos vstupu knihovny do sítě souborného katalogu, podmínky účasti, pečlivou přípravu technického zázemí a kvalifikovaný výběr externích zdrojů. V této souvislosti je vhodné připomenout to, na co se stále zapomíná: žádný informační systém by neměl být samoúčelný, neboť je to pouze pracovní nástroj, který má bezpečně sloužit čtenářům a knihovníkům.

Výsledky jednání v partnerských knihovnách a na veletrhu přispějí ke zkvalitnění výměny a k prohloubení kontaktů v dalších odborných činnostech oddělení. Poměrně rozsáhlý program bylo možné zvládnout díky dobré organizační přípravě cesty ze strany zahraničního oddělení NK ČR a Univerzitní knihovny v Bratislavě. A jen poznámka závěrem – při všech jednáních a setkáních jsme se setkávaly s mimořádným přátelským a spontánním zájmem o situaci v České republice, v Praze a v knihovnách v období povodní i po nich.

Mgr. Světlana Knollová

Mgr. Miloslava Nepovímová

13. 1. 2003